

ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันเหตุอัคคีภัยในชุมชน
กรณีศึกษาในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

นางสาว ญาดา นภาพารักษ์

คำสำคัญ: ความร่วมมือ/การป้องกันอัคคีภัย

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สาธารณภัยหรือภัยหรืออันตรายที่ทำให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิต ทรัพย์สินและสิ่งอื่น ๆ รุนแรงเช่นภัยที่เกิดขึ้นกับคนหมู่มาก อาจเกิดขึ้นได้ทุกเวลาหรือทุกสถานที่อย่างกะทันหันหรือค่อย ๆ เกิดขึ้น เป็นอันตรายต่อชีวิตและร่างกายของประชาชน เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐ เกิดความต้องการในสิ่งจำเป็นพื้นฐานอย่างรีบด่วนสำหรับผู้ประสบภัยสาธารณภัยแบ่งตามลักษณะการเกิดหรือสาเหตุได้เป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย ภัยธรรมชาติ (Natural Disaster) เช่น น้ำท่วมจากพายุ ฝนตกหนัก พายุหมุน การทำลายป่า การทรุดตัวของดิน แรงแลมและพายุ เพลิงไหม้ ไฟป่า อากาศเป็นพิษ ส่วนภัยที่เกิดจากมนุษย์ (man-made disaster) เช่น ภัยจากเชื้อโรคระบาดร้ายแรง ภัยจากเทคโนโลยี เกิดจากความประมาทในการกระทำสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวันของมนุษย์

*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง **ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันเหตุอัคคีภัยในชุมชน กรณีศึกษาในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ** โดยมีรองศาสตราจารย์อนงค์ทิพย์ เอกแสงสี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

**นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต โครงการการจัดการงานสาธารณะ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อัคคีภัยเป็นอุบัติเหตุที่เกิดจากเพลิงไหม้ เป็นสาธารณภัยประเภทหนึ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ จัดเป็นสาธารณภัยหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์หรือเหตุสุดวิสัยหรือเกิดจากความประมาทของมนุษย์ในการใช้ไฟฟ้า การจุดธูปเทียนบูชาพระ การประกอบอาหาร เพราะเป็นพลังงานที่เกิดจากความร้อน หากเกิดขึ้นแล้วลุกลามจนยากต่อการควบคุมก็อาจทำให้เกิดความสูญเสียทั้ง

ชีวิตและทรัพย์สิน รวมไปถึงอาคารบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้างต่างๆ เกิดความเสียหายของธุรกิจ อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้ และในกรณีที่เป็นอาคารชุมชนขนาดใหญ่ เมื่อเกิดอัคคีภัย ผู้คนจะเกิดความตระหนกไม่สามารถควบคุมสติของตนเองไว้ได้ประกอบกับความไม่คุ้นเคยในสถานที่นั้นๆทำให้เกิดการจุกตัวในการอพยพ ยากต่อการเคลื่อนย้าย ผู้ที่เสียชีวิตเนื่องจากสุดคว้นไฟที่ประกอบไปด้วย คาร์บอนมอนนอกไซด์ คาร์บอนไดออกไซด์ คลอรีน และสารพิษ ที่เกิดจากการเผาไหม้วัสดุ เชื้อเพลิงหรือสารเคมี อาจมีสถานะเป็นของแข็งหรือของเหลวหรือก๊าซก็ได้

สาเหตุของการเกิดไฟไหม้หรืออัคคีภัย ซึ่งอาจเกิดได้ 2 ลักษณะ คือ เกิดจากความตั้งใจ เช่น การลอบวางเพลิงหรือก่อการร้าย ซึ่งเกิดจากการจงใจอันมีมูลสาเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการลอบวางเพลิง อาจเนื่องมาจากเป็นพวกโรคจิต หรือเกิดจากความประมาท ขาดความระมัดระวังของมนุษย์ เป็นการนำไปสู่การเกิดอัคคีภัย นอกจากนี้ สาเหตุของการเกิดอัคคีภัยอาจมาจากความร้อนจากการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า การเชื่อมตัด ทำให้เกิดสะเก็ดไฟฟ้าสัมผัสกับเชื้อเพลิงในสภาพที่เหมาะสม ก็อาจจะทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้ เช่น การก่อไฟ หรือก๊าซไปตกลงในบริเวณที่มีกองเศษไม้หรือผ้าทำให้เกิดการลุกไหม้หรือเกิดอัคคีภัยได้

ยกตัวอย่างเช่น เหตุการณ์ไฟไหม้ในชุมชนใต้สะพานย่านบางพลีเกิดเพลิงลุกไหม้ชุมชนใต้สะพานคลองชวด ลาดข้าว ถ.เทพารักษ์ กม. 12 มุ่งหน้าจังหวัดชลบุรี หมู่ 13 และหมู่ 17 ต.บางพลีใหญ่ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ เสียหายไปกว่า 30 หลังคาเรือน ส่งผลทำให้การจราจรติดขัดยาวกว่า 10 กิโลเมตร เจ้าหน้าที่ใช้เวลาดับเพลิงประมาณ 2 ชั่วโมงก่อนเพลิงจะสงบ ในช่วงหัวค่ำวันที่ 1 เมษายน 2560 โดยหลังเพลิงสงบพบว่า พื้นสะพานด้านล่างถูกเปลวไฟเผาผลาญเป็นเวลานานทำให้ผิวปูนด้านล่างได้รับความเสียหายเกิดการแตกร้าวลงมา และพื้นถนนบริเวณช่องเลนด่วนใต้เกิดการแอ่นตัว และยังพบผู้เสียชีวิตถูกไฟคลอก 1 รายทราบชื่อ นายสมบัติ ไม่ทราบนามสกุล อายุ 65 ปี จากการสอบถามชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงทราบว่า ก่อนเกิดเหตุได้พบเห็นนายอำนวย ไม่ทราบนามสกุล อายุประมาณ 52 ปี ซึ่งอยู่ในอาการมึนเมาสุรา ได้นั่งก่อเตาพื้นเพื่อหุงข้าว หลังจากนั้นนายอำนวย ได้เดินออกจากบ้านไปพักใหญ่ ได้เกิดไฟลุกไหม้บ้านของนายอำนวย และลุกลามไปลุกไหม้บ้านหลังอื่น ๆ ที่อยู่ติดกัน ทางด้านผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ ได้เดินทางมาตรวจสอบที่เกิดเหตุ พร้อมรองผู้ว่าราชการจังหวัดฯ ได้สั่งการให้ตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบเหตุเพลิงไหม้ ให้ผู้เสียหายที่ถูกเพลิงไหม้มาแจ้งชื่อเพื่อหาทางช่วยเหลือ นอกจากนี้ยังสั่งการให้เปิดศูนย์พักพิงชั่วคราวที่ห้องประชุมหลังเก่าของ อบต.บางพลีใหญ่ เพื่อให้ผู้ที่บ้านพักถูกไฟไหม้ได้เข้าพักพิงชั่วคราว เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ขณะเดียวกันได้สั่งห้ามเข้าพื้นที่ใต้สะพานที่เกิดเพลิงไหม้ด้านใต้สะพานเนื่องจากเกรงว่าเศษของอิฐและปูนจะหล่นใส่ได้รับอันตราย พร้อมทั้งประสานแขวงทางรถไฟให้จัดส่งผู้เชี่ยวชาญ ด้านโครงสร้างเข้าตรวจสอบถึงความแข็งแรงของสะพานอีกครั้งเพื่อความปลอดภัย

จากรายงานจะพบได้ว่า การเกิดเหตุเพลิงไหม้ในชุมชน ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตคนในชุมชน และทรัพย์สินอย่างมากมาย ดังนั้นในการป้องกันเหตุเพลิงไหม้ จึงควรที่จะมีการดำเนินงาน คือ 1) ควรติดตั้งเครื่องตรวจจับเพลิงไหม้บริเวณชุมชน 2) ติดตั้งถังดับเพลิงไว้ตามจุดที่สามารถใช้งานได้สะดวก เหตุการณ์เหล่านี้จึงเป็นกรณีศึกษาให้สามารถนำข้อมูลไปจัดทำกรรณการรักษาคความปลอดภัยในการป้องกันอัคคีภัยต่อไป

อำเภอบางพลี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นอำเภอที่มีพื้นที่มากที่สุดในจังหวัดสมุทรปราการมีอาณาเขต 260.0 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 6 ตำบล ได้แก่ บางพลีใหญ่ บางแก้ว บางปลา บางโฉลง ราชاتهวะ หนองปรือ และ 83 หมู่บ้าน มีประชากรบ้านเรือนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ในเขตพื้นที่จำนวน 89,566 หลังคาเรือน และมีประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ จำนวน 176,362 คนพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นหมู่บ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรม ประชาชนส่วนมากประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมหรือบริษัทห้างร้าน มีสถานประกอบธุรกิจการค้าและมีโรงงานมากมาย มีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจสูงเนื่องจากมีอาณาเขตพื้นที่ที่ใกล้กับท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ มีลักษณะสังคมเมืองที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ทำให้เกิดปัญหาชุมชนแออัดในเขตพื้นที่ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย

ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นผู้อยู่อาศัยในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการร่วมมือของประชาชนในการป้องกันสาธารณภัยจากอัคคีภัยในชุมชนในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นข้อมูลว่าประชาชนมีความร่วมมือและช่วยกันป้องกันเหตุอัคคีภัยที่เกิดขึ้นในชุมชน ตลอดจนหาแนวทางแก้ไขที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันเหตุอัคคีภัยในเขตอำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ 2) เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ภายในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงในเขตอำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา เรื่อง ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันเหตุอัคคีภัยในชุมชน กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการครั้งนี้ ใช้วิธีการเชิงสำรวจ (Servey research) โดยใช้แบบสอบถามเป็น

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชากรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 399 คน ทำการเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 26 - 28 มีนาคม 2561 ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาทั้งสิ้น 399 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล โดยการแจกแจงความถี่ (frequency distribution) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันเหตุอัคคีภัยในชุมชน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) รวมทั้งวิเคราะห์เปรียบเทียบความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันเหตุอัคคีภัยในชุมชน ใน 3 ลักษณะ การวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผล โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test, F-test ANOVA เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตาม

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า

1. กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.2 มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 มีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 มีรายได้ต่อเดือน 15,000 – 25,000 บาท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ มากกว่า 15 ปี จำนวน 161 คิดเป็นร้อยละ 40.4 มีลักษณะที่อยู่อาศัยบ้าน จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 และมีจำนวนคนที่พักอาศัยอยู่ด้วยกันอยู่ 2 – 5 คน จำนวน 341 คน คิดเป็นร้อยละ 85.5

2. ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันเหตุอัคคีภัยชุมชน ศึกษาในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64) โดยเมื่อพิจารณารายด้านดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน

ด้านการวางแผนโดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ = 3.54) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หลีกเลี่ยงการอยู่ในที่ที่เสี่ยงอันตรายมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.02 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ กำจัดสิ่งของที่ก่อให้เกิดไฟไหม้ เช่น บุหรี่ ขยะแห้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.99 อยู่ในระดับมาก ตรวจสอบตรา

ซ่อมบำรุงอุปกรณ์ไฟฟ้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.14 อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.16 อยู่ในระดับปานกลาง และเตรียมอุปกรณ์เหตุฉุกเฉิน เช่น ชุดปฐมพยาบาล, อุปกรณ์ดับเพลิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านการดำเนินการ

ด้านการดำเนินการโดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ = 4.11) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่อย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 แปลผลได้ระดับปานกลาง ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือระดับอัคคีภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 แปลผลได้ระดับปานกลาง ช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 แปลผลได้ระดับปานกลาง กระจายข่าวเกิดเหตุเพลิงไหม้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 แปลผลได้ระดับปานกลาง ติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานดับเพลิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 แปลผลได้ระดับปานกลาง

2.3 ด้านการประเมินผล

ด้านการประเมินผลโดยภาพรวมมีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ = 3.29) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าร่วมนำผลความเสียหายที่เกิดขึ้น ไปแก้ไขถึงการก่อให้เกิดอัคคีภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 แปลผลได้ระดับปานกลางร่วมติดตามประเมินผลข้อมูลจากสถานที่ประสบภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.28 แปลผลได้ระดับปานกลาง ร่วมให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 แปลผลได้ระดับปานกลางร่วมประเมินผลความเสียหาย ที่เกิดจากอัคคีภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.28 แปลผลได้ระดับปานกลาง ร่วมตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ดับเพลิงในการปฏิบัติหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.27 แปลผลได้ระดับปานกลาง

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาพบว่า ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันเหตุอัคคีภัย ในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีความเห็นด้านการวางแผนและด้านการประเมินไม่ต่างกัน สำหรับด้านการดำเนินการจะแตกต่างกัน ในขณะที่อายุจะมีความต่างกันในการดำเนินการ

และประเมินผลเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ในการดำเนินการระหว่างเกิดการอัคคีภัย เพศชายจะมีส่วนในการช่วยในการเข้าถึงเพื่อดับเพลิงได้มากกว่าเพศหญิง ในขณะที่ด้านอายุ พบว่าผู้ที่มีอายุมากจะมีความร่วมมือในด้านการดำเนินการ และประเมินผล ได้มากกว่า ผู้ที่อายุน้อย เนื่องจากผู้ที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ ความรู้มากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า ดังนั้น จึงสามารถให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการดำเนินการและการประเมินได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุน้อย สอดคล้องกับ โนรี สุขนิยม ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ และทัศนคติของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากอัคคีภัยในเขตเทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

2. ภูมิหลังด้านการศึกษาและอาชีพ มีความเห็นต่อความร่วมมือ แตกต่างกันทุกด้านทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่มีความรู้มาก จะได้รับความรู้ และเข้าใจถึงภัยอันตรายจากอัคคีภัยมากกว่า ดังนั้นจะมีวิธีการป้องกัน ด้านการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผล ที่ดีกว่า นอกจากนี้ผู้ที่อาชีพต่างกันจะมีความเห็นต่อความร่วมมือต่างกัน อาจเป็นเพราะ ประชากรในท้องที่ส่วนหนึ่งประกอบอาชีพในบ้าน หรือสถานที่พักของตนเอง ดังนั้นการให้ความร่วมมือการป้องกันจะสูง ในขณะที่ประชาชนที่ประกอบอาชีพนอกบ้าน จะมีเวลาในการให้ความร่วมมือด้านนี้น้อยกว่า สอดคล้องกับ โนรี สุขนิยม ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้และทัศนคติของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากอัคคีภัยในเขตเทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า เพศ,อายุ,รายได้,ลักษณะที่พักอาศัย ต่างกัน

3. ภูมิหลังด้านรายได้ มีความเห็นด้านการวางแผนและการประเมินผลต่างกัน ในขณะที่ด้านการดำเนินการไม่ต่างกัน สำหรับด้านระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ที่มีความต่างในด้านการดำเนินการ ในขณะที่ด้านการวางแผนและการประเมินผลไม่ต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่มีรายได้สูงจะสามารถจัดซื้ออุปกรณ์เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัยหรือหากเกิดเหตุไปแล้วผู้ที่มีรายได้สูงก็จะสามารถฟื้นฟูบูรณะจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากอัคคีภัยได้ ในขณะที่ด้านระยะเวลาอาศัยในพื้นที่ ทั้งนี้ผู้ที่มีระยะเวลาอาศัยในพื้นที่นานกว่าจะมีการดำเนินการป้องกันอัคคีภัยได้มากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ในระยะเวลาสั้นกว่า สอดคล้องกับ น้อยใจยา แก้ววงษา ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการวางแผน การดำเนินการ และด้านการประเมิน อยู่ในระดับมาก และประชาชนที่มี รายได้และระยะเวลาที่อาศัย มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

4. ภูมิหลังลักษณะที่พักอาศัย มีความเห็นด้านการวางแผนและการประเมินผลไม่ต่างกัน ในขณะที่ด้านการดำเนินการต่างกัน สำหรับจำนวนคนที่พักอาศัยด้านการวางแผนด้านการประเมินไม่ต่างกัน ในขณะที่ด้านการดำเนินการแตกต่างกัน เนื่องจากที่พักอาศัยมีลักษณะที่แตกต่างกันในด้านพื้นที่หรือ

สิ่งแวดล้อม จึงมีความแตกต่างในด้านการป้องกันขณะที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ และจำนวนคนที่พักอาศัยต่างกัน ขณะที่เกิดเหตุอัคคีภัย จำนวนประชาชนที่มีมากในแต่ละพื้นที่จะส่งผลในการช่วยเหลือร่วมมือและป้องกันเหตุอัคคีภัยได้เนื่องจากมีประชาชนคนจำนวนมากสามารถเข้าช่วยเหลือได้หลายทาง สอดคล้องกับ น้อยใจยา แก้ววงษา ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรณีศึกษา เทศบาลตำบลบางช้าง อำเภอบางช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการวางแผน การดำเนินการ และด้านการประเมิน อยู่ในระดับมาก และประชาชนที่มี ลักษณะที่พักอาศัยและจำนวนคนที่พักอาศัย มีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ

1. จัดให้มีการอบรมให้ความรู้การป้องกันอัคคีภัยในชุมชนโดยจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพ ให้เหมาะสมกับ ประชากรในชุมชน
2. ทำการเผยแพร่ข้อมูลความร่วมมือของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการจัดทำแผนงาน การป้องกันอัคคีภัย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเปรียบเทียบ ความร่วมมือของชุมชนและหน่วยงาน ของชุมชนในเขตในเมืองและนอกเมือง ในการป้องกันอัคคีภัย

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ จีระทรัพย์. (2547). แนวทางการตรวจสอบความปลอดภัยและการป้องกันอัคคีภัยในโรงงาน

อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก กรณีศึกษาโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ไม้ วิทยานิพนธ์
สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย. (2555 ก). *คู่มือแนวทางปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสารักษาดินแดน

กรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย. (2555 ข). *แผนการจัดการความรู้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณ
ภัยการวิเคราะห์และประมวลความรู้ด้านการป้องกันอัคคีภัยเพื่อใช้ในการพัฒนางานวิชาการด้าน
อัคคีภัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสารักษาดินแดน

ชยากร กาบบัวลอย, เจษฎา มงคลคุณคำชาว, (2556). *การศึกษามาตรการความปลอดภัยด้านอัคคีภัย*.
ค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2561, จาก[http://www.udru.ac.th/index.php/bachelor-2556-
2557/1019-udru-student-research-113.html](http://www.udru.ac.th/index.php/bachelor-2556-2557/1019-udru-student-research-113.html)

ทิตนา แคมมณี. (2550). *ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ*. ค้นเมื่อ 9 มกราคม 2561, จาก
http://naza25335.blogspot.com/p/blog-page_3427.html
พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

น้อยใจยา แก้ววงษา. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางซ้ายอำเภอบางซ้ายจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. ค้นเมื่อ 28 มีนาคม
2561, จากhttp://naza25335.blogspot.com/p/blog-page_3427.html

โนรี สุขนิยม. (2557). *ความรู้และทัศนคติของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจาก
อัคคีภัยในเขตเทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ อำเภอสุมทรีบุรีรัมย์ จังหวัดสมุทรปราการ*
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารงานทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยบูรพา

ผ่องฉวี ผ่องฉวี มณีรัตนพันธุ์. (2555). *การเรียนรู้แบบร่วมมือ*. ค้นเมื่อ 29 มกราคม 2561, จาก
<https://www.gotoknow.org/posts/201289>

พระราชบัญญัติ. (2550). *พระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย*. ค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2561,
จาก[http://projectwre.eng.chula.ac.th/watercu_eng/sites/default/files/lecture%
20intro%202112681%20materials/9%20Laws%20%28thai%29.pdf](http://projectwre.eng.chula.ac.th/watercu_eng/sites/default/files/lecture%20intro%202112681%20materials/9%20Laws%20%28thai%29.pdf)

สุธาสินี ไหมทอง. (2554). *เรื่องการศึกษาการจัดการการอพยพหนีไฟในอาคารโรงเรียนอนุบาล:
กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต* วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารงานทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา